

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul de Istorie în Limba Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Relații Internaționale și Studii Europene
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Relații Internaționale și Studii Europene – linia maghiară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Relațiile internaționale în perioada post-Război Rece HLM4602</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. LÖNHÁRT Tamás						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. LÖNHÁRT Tamás						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	6	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	126	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					32
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					34
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat					12
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	90				
3.8 Total ore pe semestru	36 fiz. / 126 conv.				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea cursului necesită folosirea unui calculator și videoproiector, hărți digitale, conexiune la internet.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea seminarelor necesită pentru prezentarea rezultatelor aportului individual al studenților (prezentarea referatelor) folosirea următoarelor materiale / echipamente: laptop, proiector digital, acces la baze de date și reviste de specialitate pe suport electronic, internet, hărți digitale.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Asimilarea și utilizarea conceptelor specifice domeniului • Utilizarea instrumentelor de cercetare socială • Capacitatea de a proiecta și implementa un proiect de cercetare • Capacitatea de a colecta date • Capacitatea de a analiza și interpreta datele
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea gândirii critice • Analiza și sinteza • Vorbirea în public și abilități de prezentare • Munca în echipă • Competențe digitale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Acest curs propune introducerea studenților de la Relații Internaționale în studiul problemelor actuale din domeniul RI, pornind de la realitatea empirică, mergând spre analiza procesului decizional și încercând și reflecții asupra abordărilor teoretice cele mai recente asupra cauzelor, genezei, evoluției și modelelor de soluționare a crizelor, a construirii cooperării instituționalizate, a realizării interdependenței complexe ca factor determinant. Studiile de caz (războaiele din fosta Iugoslavie, prăbușirea URSS, emergența CSI și a Federației Ruse, unificarea Germaniei, extinderea NATO și UE, noile procese ce au determinat regândirea integrării euroatlantice, intervențiile internaționale în vederea stabilirii păcii și conflictele din Orientul Mijlociu Extins (Greater Middle East), Noua Economie Globală, problema sustenabilității și a surselor de energie, etc. – sunt completate de reflecții analitice și relaționări între evenimential, instituțional și teoretizare. Familiarizarea studenților cu conceptele de bază, noțiunile și paradigmele diferite de analiză a relațiilor internaționale este un obiectiv important al acestui curs.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Analizarea metamorfozei sistemului internațional la sfârșitul și după încheierea Războiului Rece, a rolului instituțiilor și organizațiilor internaționale, a noilor mari puteri, a impactului proceselor integrării și globalizării. • Locul și rolul statelor naționale în Relațiile Internaționale post-Război Rece. Statul ca actor și ca obiect a proceselor majore ale Relațiilor Internaționale actuale. • Crizele de securitate și metode de construcție a păcii și securității: peace making, peace keeping, peace building, ONU, NATO, OSCE, etc. • Analiza dezbaterii post-Război Rece privind noua geopolitică a lumii (Zbigniew Brzezinski, Samuel P. Huntington, Oleg Serebrian) sunt teme majore ale acestei discipline tratate în cadrul cursului și bazat pe studiile și

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
I. Introducere: clarificarea termenelor și conceptelor de bază, temele majore.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> Relații internaționale și transnaționale, globalizare, integrare, securitate, interes național, dezagregare, aderare, suveranitate, crime împotriva umanității, resurse, interdependență, multilateralism, negociere, unilateralism, intervenție, peace making, peace keeping, ONU, NATO, „out of area”, Greater Middle East, „failed state”, „rogue state”, cooperare.
II. Sfârșitul Războiului Rece, dezagregarea blocului sovietic și al URSS. Sfârșitul Tratatului de la Varșovia și al C.A.E.R. Organizarea Grupului de la Visegrád și dezagregarea Cehoslovaciei.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> Război Rece, bloc, dezagregare, interes național, retragere, zonă de influență, Europa Centrală, Europa de Sud-Est, perestroika, glasnosti, autodeterminare, stat național, confederație, federație, naționalism, postcomunism, cooperare regională.
III. Geneza CSI și al Federației Ruse. Problema „conflictelor înghețate” – Studii de caz: Republica Moldova și războiul din Transnistria / Războaiele din Cecenia / Războiul din Osetia de Nord și Abhazia (2008).	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> C.S.I., politica de securitate a Federației Ruse, națiuni, state naționale, autonomie, fait accompli, multicultural, intercultural, multiconfesional, Transnistria, găgăuz, identitate moldovenească, conflict interetnic, interes geostrategic, Caucaz, islam, conflictul din Cecenia, geopolitica Mării Negre, Georgia, NATO, Organizația Tratatului de la Shanghai, intervenționism.
IV. Europa de Vest după Războiul Rece: De la unificarea Germaniei (1989-1990), prin Tratatul de la Maastricht (1991), Amsterdam (1997) și Nizza (2000) la Proiectul unei Constituții Europene (2003)	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> unificare, reunire, negociere, alegeri, CDU, SPD, Acordul 4+2, veto, axa franco-germană, Uniunea Europeană, cetățenie europeană, zona euro, reforma instituțiilor europene, constituție europeană, plebiscit.
V. ONU și intervențiile pentru stabilirea păcii: studii de caz - Invadarea Kuweitului de Irak și Războiul din Golf (1991) și acțiunea „Desert Fox” al S.U.A. și Marii Britanii (1998).	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> invazie, statu quo ante bellum, conflict, pacificare, intervenție, drept internațional, coaliție internațională, mandat, neproliferare, impunere.
VI. Criza din Iugoslavia I.: Geneza regimului Milosevici și războaiele din Slovenia și Croația – poziționarea organizațiilor internaționale și actorilor majori ai Relațiilor Internaționale.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> autodeterminare, naționalitate, cetățenie, stat federal, stat membru, suveranitate, independență, masacre, crime împotriva umanității, ustașa, cetnik, naționalism, șovinism, drept de intervenție, menținere a păcii, recunoașterea statelor.
VII. Criza din Iugoslavia II.: Războiul din Bosnia – de la planurile de soluționare la intervenția NATO și	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> război interetnic, suveranitate, drepturile omului, crime împotriva umanității, gol geopolitic,

Acordul de la Dayton (1992-1995)		vacuum, intervenție, peace making, mandatare, acord, peace keeping.
VIII. Statele din Europa Centrală și de Est și integrarea euro-atlantică: De la Parteneriatul pentru Pace la aderarea la NATO (1991-1999/2002) și la integrarea în UE (2004/2007/2012).	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	Concepte de bază / cuvinte cheie: parteneriat strategic, aderare, calitate de membru, securitate colectivă, valori de aderare, proces de aderare, negociere, implementare.
IX. Dezbateră privind crimele împotriva umanității, armele de distrugere în masă, fenomenul terorismului global și intervenționismul american – S.U.A. de la NSC-98 la 11 septembrie 2001: Kosovo (1999), atacurile din 11.09.2001, intervențiile din Afganistan (2002) și Irak (2003)	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	Concepte de bază / cuvinte cheie: drept de ingerință, intervenție, „jandarm internațional”, terorism, atac terorist, NATO, articolul 4. și 6., „act of retaliation”, pacificare, reconstrucție, menținere a păcii, retragere, stabilizare, „failed state”.
X. „Rough states” și „failed states”: Coreea de Nord, Iran, Irak și AFPAK. O conceptualizare a noii paradigme americane asupra surselor insecurității în relațiile internaționale sau a noului intervenționism?	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	Concepte de bază / cuvinte cheie: „rough state”, W.M.D., amenințare, necooperare, escalare, echilibru regional, echilibru global, interes, balanța puterii, stabilizare.
XI. Statele BRIC și fenomenul globalizării. Studiu de caz – China: de la statutul de challenger la putere globală? (Relațiile UE-China)	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	Concepte de bază / cuvinte cheie: reformă economică, resurse, capacitate nucleară, interdependență, Lumea a Treia, zonă de interes, actor global, putere globală.
XII. Problema surselor și transportului de energie și importanța Asiei Centrale: planuri și realități privind accesul la sursele din zona Mării Caspice – Planul Nabucco vs. South Stream. Strategia Mării Negre – o nouă abordare.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	Concepte de bază / cuvinte cheie: energie, gazoduct, securizare, impunere, negociere, cooperare, proiect, Nabucco, South Stream, independență energetică, tranzit, investiție, zone de influență.
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
I. Introducere: clarificarea termenelor și conceptelor de bază, temele majore.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	Concepte de bază / cuvinte cheie: relații internaționale și transnaționale, globalizare, integrare, securitate, interes național, dezagregare, aderare, suveranitate, crime împotriva umanității, resurse, interdependență, multilateralism, negociere, unilateralism, intervenție, peace making, peace keeping, ONU, NATO, „out of area”, Greater Middle East, „failed state”, „rogue state”, cooperare.
II. Sfârșitul Războiului Rece, dezagregarea blocului sovietic și al URSS. Sfârșitul Tratatului de la Varșovia și al C.A.E.R. Organizarea Grupului de la Visegrád și dezagregarea Cehoslovaciei.	Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.	Teme de referat și dezbateri: <ol style="list-style-type: none"> 1. Prestroika și glasnost + sfârșitul intervenționismului militar sovietic (sfârșitul doctrinei Brejnev): un ultim model de stabilizare al U.R.S.S.? 2. Deagregarea blocului sovietic –

		<p>noua Europă Centrală.</p> <p>3. Grupul de la Visegrad.</p> <p>4. Sfârșitul negociat al Cehoslovaciei.</p>
<p>III. <i>Geneza CSI și al Federației Ruse. Problema „conflictelor înghețate” – Studii de caz: Republica Moldova și războiul din Transnistria / Războaiele din Cecenia</i></p>	<p>Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.</p>	<p><i>Teme de referat și dezbateră:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Interesul geostrategic rus: Eurasia și vecinătatea apropiată. 2. Conflictul interetnic – platformă de construire a zonei de interes rus. 3. Cecenia: antiterorism și/sau o nouă ofensivă a construcției zonei de influență geostrategică rusă?
<p>IV. <i>Europa de Vest după Războiul Rece: De la unificarea Germaniei (1989-1990), prin Tratatul de la Maastricht (1991), Amsterdam (1997) și Nizza (2000) la Proiectul unei Constituții Europene (2003)</i></p>	<p>Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.</p>	<p><i>Teme de referat și dezbateră:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Unificarea Germaniei – un proces negociat. 2. De la Comunitățile Economice Europene la Uniunea Europeană.
<p>V. <i>ONU și intervențiile pentru stabilirea păcii: studii de caz - Invadarea Kuweitului de Irak și Războiul din Golf (1991) și acțiunea „Desert Fox” al S.U.A. și Marii Britanii (1998).</i></p>	<p>Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.</p>	<p><i>Teme de referat și dezbateră:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ONU și agregarea coaliției internaționale mandatate pentru intervenția în Kuweit. 2. Irak – amenințare la securitatea internațională / obiect al intervenției puterii globale. 3. „Special relationship” – Marea Britanie și rolul alianței cu S.U.A. în politica externă britanică: instrument sau scop?
<p>VI. <i>Criza din Iugoslavia I.: Geneza regimului Milošević și războaiele din Slovenia și Croația – poziționarea organizațiilor internaționale și actorilor majori ai Relațiilor Internaționale.</i></p>	<p>Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.</p>	<p><i>Teme de referat și dezbateră:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regimul Milošević – geneza, poziționarea față de federație și interesele naționale divergente. 2. Recunoașterea independenței Croației și Sloveniei.

<p>VII. <i>Criza din Iugoslavia II.: Războiul din Bosnia – de la planurile de soluționare la intervenția NATO și Acordul de la Dayton (1992-1995)</i></p>	<p>Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.</p>	<p><i>Teme de referat și dezbateră:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Problema enclavelor bosniace-crimele împotriva umanității și forțele ONU. 2. NATO și intervenția în criza din Bosnia. 3. Acordul de la Dayton și procesul de construcție a păcii în Bosnia.
<p>VIII. <i>Statele din Europa Centrală și de Est și integrarea euro-atlantică: De la Parteneriatul pentru Pace la aderarea la NATO (1991-1999/2002) și la integrarea în UE (2004/2007/2012).</i></p>	<p>Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.</p>	<p><i>Teme de referat și dezbateră:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Faza preaderării: locul și rolul parteneriatelor strategice. 2. Procesul de aderare: negocierea accederii în cadrul NATO. 3. România și Ungaria - membrii NATO.
<p>IX. <i>Dezbateră privind crimele împotriva umanității, armele de distrugere în masă, fenomenul terorismului global și intervenționismul american – S.U.A. de la NSC-98 la 11 septembrie 2001: Kosovo (1999), atacurile din 11.09.2001, intervențiile din Afganistan (2002) și Irak (2003)</i></p>	<p>Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.</p>	<p><i>Teme de referat și dezbateră:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Out of area” security concept- NATO și NSC 98. 2. Intervenția din Kosovo: de la intervenția NATO la statut independent. 3. Strategia politicii externe americane după 11 septembrie 2001: obiective, instrumente, rezultate.
<p>X. <i>„Rough states” și „failed states”: Coreea de Nord, Iran, Irak și AFPK. O conceptualizare a noii paradigme americane asupra surselor insecurității în relațiile internaționale sau a noului intervenționism?</i></p>	<p>Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.</p>	<p><i>Teme de referat și dezbateră:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Coreea de Nord – putere nucleară? 2. AFPK – partener, obiect sau rezultat al intervenției americane?
<p>XI. <i>Statele BRIC și fenomenul globalizării. Studiu de caz – China: de la statutul de challenger la putere globală? (Relațiile UE-China)</i></p>	<p>Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.</p>	<p><i>Teme de referat și dezbateră:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. China – drumul spre putere globală. 2. Evoluția relației UE-China. 3. Relația Rusia – Brazilia și China-India: noi alianțe sau parteneriate

		<p>conjuncturale?</p> <p>4. Africa de Sud – putere regională, continentală / actor global.</p>
<p>XII. Problema surselor și transportului de energie și importanța Asiei Centrale: planuri și realități privind accesul la sursele din zona Mării Caspice – Planul Nabucco vs. South Stream. Strategia Mării Negre – o nouă abordare.</p>	<p>Problematizarea, exemplificarea, dezbateră.</p>	<p><i>Teme de referat și dezbateră:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nabucco – realitate în emergență sau un eșec anunțat? 2. Rusia și gazoductele transeuropene: North Stream și South Stream. 3. Turcia – cheia sau călcâiul lui Achile în construirea accesului european la energia din zona Mării Caspice?

Bibliografie:

A. Bibliografia obligatorie:

1. Kiss, J. László, *Globalizálódás és külpolitika*, Budapest: Teleki László Alapítvány, 2003. (Biblioteca Facultății de Istorie)
2. Stent, E. Angela, *Russia and Germany Reborn. Unification, the Soviet Collapse, And the New Europe*, Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1999. (Biblioteca Facultății de Istorie)
3. Ehrlich, Éva, Révész, Gábor, Tamási, Péter, *Kelet-Közép-Európa: honnan-hová?* Budapest: Akadémiai Kiadó, 1994. (BCU)
4. Zbigniew Brzezinski, *Marea tablă de șah. Supremația americană și imperatiile sale geostrategice*, București: Editura Univers Enciclopedic, 2000. (BCU, Biblioteca Facultății de Istorie și Filosofie)
5. Samuel P. Huntington, *A civilizációk összecsapása és a világtrend átalakulása*, Budapest: Európa Könyvkiadó, 1998. (BCU)
6. Kepel, Gilles, *Dzsihad*, Budapest: Európa Könyvkiadó, 2007. (BCU)
7. Millon-Delsol, Chantal, *Statul subsidiar*, Cluj: Editura EFES, s.d.

B. Bibliografia opțională:

1. Kiss, J. László (szerk.), *Nemzeti identitás és külpolitika Közép- és Kelet-Európában*, Budapest: Teleki László Alapítvány, 2003. (Biblioteca Facultății de Istorie)
2. Mann, James, *The Rebellion of Ronald Reagan. A History of the End of the Cold War*, New York: Penguin Books, 2010. (Biblioteca Facultății de Istorie)
3. Montbrial, Thierry de, *Memoria timpului prezent*, Iași: Polirom, 1996. (Biblioteca Facultății de Istorie)
4. Treisman, Daniel S., *After the Deluge. Regional Crises and Political Consolidation in Russia*, The University of Michigan Press, 2001. (Biblioteca Facultății de Politologie)
5. Serebrian, Oleg, *Va exploda Estul? Geopolitica spațiului pontic*, Dacia, Cluj, 1998. (BCU)
6. Panyuskin, Valerij, Zigar, Mihail, *Gazprom – az orosz fegyver*, Pozsony: Kalligram, 2008. (BCU)
7. Woodward, Bob, *A támadás terve*, Budapest: Geopen Könyvkiadó, 2004. (BCU)
8. Mamdani, Mahmood, *Good Muslim, Bad Muslim. America, the Cold War, and the Roots of Terror*, New York: Pantheon Books, 2004. (Biblioteca PATRIR).
9. Koul, Autar Krishen, *Guide to the WTO and GATT*, The Hague: Kluwer Law International, 2005. (Biblioteca Facultății de Științe Economice)
10. Bessis, Sophie, *Occidentul și ceilalți. Istoria unei supremații*, București: Editura Runa, 2004. (Biblioteca Facultății de Istorie)

11. Ash, Timothy Garton, *Lumea liberă. America, Europa și viitorul surprinzător al Occidentului*, București: Editura Incitatus, 2006. (BCU)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Această materie ce include curs și seminarii, întrunește toate calitățile în conformitate cu următoarele standarde:

- Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)

Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Pentru absolvirea acestei materii, studenții trebuie să dovedească în cadrul evaluării finale, în formă de <i>examen scris</i> , cunoașterea terminologiei, conceptelor și tematicii parcurse la curs.	Examen scris	60%
10.5 Seminar/laborator	Studenții trebuie să participe la seminarii activ, întocmind și prezentând două <i>referate</i> , de min. 5 - max. 10 pagini - ce reprezintă în total 20% din nota finală.	Referate scrise și prezentate	20%
	Participarea activă la dezbaterile din cadrul seminarelor, cunoașterea și folosirea adecvată a terminologiei de specialitate. În cazul în care <u>absentele depășesc 25 % al orelor de seminar</u> sau referatele nu întâlnesc cerințele științifice necesare evaluării pozitive, se va elabora de către student o <i>lucrare de semestru</i> dintr-o temă precizată anterior de titularul cursului, predat obligatoriu până la data examenului scris – echivalând astfel participarea la seminarii.	Cunoașterea și folosirea adecvată a terminologiei de specialitate.	20%

10.6 Standard minim de performanță

- Prezența la cel puțin 75% a seminarelor.
- Nota minimă de 5 (cinci) la evaluarea finală.

Data completării

12.09.2018.

Data avizării în departament

18.09.2018.

Semnătura titularului de curs

Conf. Dr. Lönhárt Tamás

Semnătura titularului de seminar

Conf. Dr. Lönhárt Tamás

Semnătura directorului de departament

Lect. Dr. Nagy Robert Miklos

